

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	Réžia v nehierarchických skupinách
Autor/ka práce:	Roman Poliak
Studijní program:	Dramatická umění, Režie-dramaturgie alternativního a loutkového divadla
Typ studijního programu:	bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Bakalářská práce Romana Poliakova svým obsahem i rozsahem naplňuje požadavky bakalářské práce. Práce se zabývá přístupy a zkušenostmi na poli demokratické divadelní tvorby a jejího až politického rozměru.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Téma rovnosti a rozkladu pravomocí v divadelní práci není jen aktuální ze své podstaty, ale je v současnosti i široce diskutovaným tématem, a to nejen v divadelním prostředí. V mnoha ohledech jej lze považovat za přirozenou touhu po demokracii a rovnoprávnosti, v ohledech dalších třeba módou, v jiné dimenzi i prostorem, který v mnohém tvůrčí procesy spíše může i problematizovat, neboť naráží na limity zodpovědností, rozkladu kompetencí a určitého paralyzování svobody, ač se to zdá jako paradox. Roman Poliak ve své práci nabízí spíše fluidní, spontánní akt psaní, který dané téma nahlíží hlavně skrze prizma vlastní zkušenosti, k němuž připojuje příklady z tvorby dalších umělců (Handa Gote, Rafani, Augusto Boal), ale jeho přístup by bylo lze nazvat spíše jako deskriptivní než cíleně analytický či přímo kritický. Kritický ve smyslu promýšlení nejen kladů či produktivních aspektů nehierarchického způsobu tvorby, ale i možných úskalí či přímo nevyjasněných principů, klamných demokratických předpokladů, jež jsou spíše statementové a nezohledňují v detailech skryté hierarchické vazby, potřeby, pravomoci nebo mocenské motivace volních aktů. Poliakova metoda psaní je tedy spíše skoková a sám rozsah práce příliš zahlcený popisy situací při práci a zkoušení v kolektivní tvorbě a nedává tak prostor hlubší reflexi zvoleného tématu i režie jako disciplíny, jež se v nehierarchické tvorbě stává leckdy nemístnou, podezřelou či přímo mocenskou profesí. Zvolené přístupy i literární nástroje, které navíc nejsou opřeny o příhodnou odbornou literaturu nejen z oblasti divadla či umění, ale i filosofie či společenských věd, či další reflexe v adekvátní míře či pojetí, které by danou argumentaci podpořilo či ukázalo v širších dimenzích a úskalích. Pokud je další literatura uváděna, tak jen v malé míře a plní funkci spíše pouhé zmínky či decentního štítu argumentace.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Práce je bezesporu původní, pracuje s osobními zkušenostmi, a to nejen tvůrčími, ale i diváckými a čtenářskými Romana Poliakova. Ovšem jejich potlačený analytický či kritický potenciál limituje i rádius možného přínosu pro širší čtenářskou obec, neboť se příliš soustředí na samotný popis zážitků a zkušeností, jež však bez hlubších vrstev kritiky či snad i „sebekritiky“ ztrácejí jistou relevanci, poučení nebo dokonce varovný aspekt.

Logická stavba a členění práce:

Viz výše. Několik tvrzení se v argumentaci duplikuje či opakuje.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Viz výše.

Práce s informačními zdroji:

Viz výše. Nedůsledná práce s uváděnými citacemi.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Odpovídající nárokům, práce je srozumitelná a přehledná.

Stanovisko posuzovatele k výsledku kontroly Theses:

V pořádku.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Roman Poliak je přemýšlivý, vnímavý student a jeho přístup byl při tvorbě vždy poctivý. Vnímám tedy jeho bakalářskou práci spíše jako příslib než jako ucelené gesto, jako silný vhled do dané problematiky. Až v poslední kapitole Komunikácia a empatia se dotýká několika neuralgických bodů, jež by stály za rozvinutí a promyšlení. Vzhledem k jeho poměrně obecnému aktu psaní lze řadu tvrzení v textu obsažených vztáhnout a uplatnit i v rámech tzv. hierarchické tvorby, kde by také našly svou platnost. Takřka zde absentuje snaha uchopit režii jako platformu, profesi či problém, který není vyjasněný, neboť je dynamický a má mnoho podob. Režie nemusí být záležitostí jedince, ale i kolektivu a jako taková však se možná dotýká mnoha nevyjasněných pozic, opor nebo problémů. Ano, je to profese, ale jako taková by si zasloužila větší orientaci studenta a potřebu ji pojmenovat jako svého druhu scénickou konstantu, byť stále se proměňující. Ač je práce přehledná, nepůsobí jako koherentní celek, ale spíše jako počátek myšlení. Snad se tyto přísliby či možné problémy zúročí v Poliakově myšlení i praxi v budoucnu.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jaká jsou úskalí nehierarchických procesů v tvorbě? Kým je v tomto případě režisér (uvedte relevantní příklady) a kam sahají jeho pravomoce? Jak tyto procesy demokratizace mohou fungovat v ustavení scénických složek? Kde spatřujete úskalí těchto egalitářských principů?

Doporučení práce k obhajobě: **ano**
Navrhovaná klasifikace: **C**
Datum vypracování posudku: **9.6.2023**

doc. MgA. Lukáš Jiříčka, Ph.D.

jméno vedoucího práce

.....
9.6. 2023   podpis